

[Statsministeren]

Men lad mig begynde med det konkrete spørgsmål: »Hvad kan regeringen oplyse om Danmarks politik over for udviklingen i Europa?«

Sidste år, 1989, var 200-året for den franske revolution, men det blev også året, hvor der skete revolutionære omvæltninger i de central- og østeuropæiske lande. Der blev virkelig vendt op og ned på vante forestillinger i det år. Jeg tror, vi alle lærte, at man skal passe på med forudsigelser i international politik, for vi lærte jo, at intet er umuligt.

1990 bliver på mange måder et lige så begivenhedsrigt år. Det bliver året, hvor rækkevidden af de indtrufne begivenheder skal afprøves, og hvor der skal tages beslutninger på en række internationale møder, der vil tage fat på at lægge rammen for det fremtidige europæiske samarbejde.

Vi er nu på vej til at opbygge en ny europæisk samarbejdsstruktur, intet mindre. Men hvad er det så, vi skal forholde os til? Lad mig kort nævne de mest fremtrædende forhold.

For det første er blokpolitikens dage ved at være talte. Forholdet mellem supermagterne har ændret karakter. Med overvindelsen af det delte Europa ændrer også europæernes situation sig. Vi har for alvor fået mulighed for at finde europæiske løsninger på europæiske spørgsmål. Samtidig er det klart, at en positiv udvikling i Europa ikke kan ses adskilt fra en positiv udvikling i Øst-Vest-forholdet.

For det andet har de central- og østeuropæiske lande nu påbegyndt en krævende vandring hen imod pluralisme og markedsøkonomi. Problemerne, særlig de økonomiske, er naturligvis kolossalt store.

For det tredje er vi i Vesteuropa midt i en succesrig og solidarisk integrationsproces. Den er i første omgang kendetegnet ved bestræbelserne for at gennemføre det indre marked, men udviklingen og samarbejdet går videre end det. Lad mig blot nævne forhandlingsprocessen om den økonomiske og monetære union og tankerne om den sociale dimension af det indre marked.

For det fjerde oplever vi nu processen frem mod tysk enhed. Der er næppe tvivl om, at tysk enhed har meget stor betydning for udformningen af fremtidens Europakort.

Udviklingen hen imod tysk enhed går hurtigt; inden for kort tid vil vi se etableret en tysk-

tysk økonomisk og monetær union. Hvornår man formelt vil etablere én tysk stat, er endnu ikke helt klart; det afhænger af de drøftelser, der foregår i den såkaldte 2 + 4-kreds, det vil sige de to Tyskland samt de fire sejrsmagter fra krigen. Samtidig har det fra starten været klart, at den tyske enhedsproces må finde sted i tæt samvirke med den bredere europæiske integration. Det er også et dansk ønske.

For det femte gør der sig et mere generelt fænomen gældende. Den teknologiske og industrielle udvikling i disse år nødvendiggør, at staterne samarbejder tæt. Udviklingen har klart understreget, at ingen stat lever eller kan leve i isolation. Flere og flere problemer må løses på tværs af grænserne; det vil blive endnu mere åbenbart i den kommende tid. Alene omfanget af det miljøproblem, der findes i de central- og østeuropæiske lande, vil inden længe nødvendiggøre et koordineret svar.

Denne udvikling indebærer, at der i Europa må etableres nye samarbejdsstrukturer, der kan fremme den politiske og økonomiske stabilitet og sikre økonomisk vækst og forbedret beskæftigelse.

Allerede på mødet i Det Europæiske Råd den 28. april i Dublin vil EF-landene for alvor tage hånd om denne problemstilling. Men der vil også blive andre møder i løbet af året. Jeg tænker på CSCE-topmødet senere på året, der formentlig kan notere sig det endelige resultat af drøftelserne i 2 + 4-kredsen; det vil altså sige de eksterne aspekter af den formelle tyske enhed.

Mødet i Det Europæiske Råd den 14.-15. december bliver et meget vigtigt element i tilrettelæggelsen af regeringskonferencen og dens forløb. Det italienske formandskab vil i henhold til formandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råds møde i Strasbourg den 8.-9. december 1989 sørge for, at konferencen kan indledes inden udgangen af 1990.

Tilsammen udgør denne kreds af møder et oplæg til en bredere europæisk samarbejdsproces i overensstemmelse med de dagsordener, der er vedtaget i Folketinget. Udviklingen falder godt i tråd med de fundamentale ønsker, som vi har for dansk Europapolitik. Jeg synes, det er glædeligt at se, at der er blevet betydelig større forståelse for og opbakning til det europæiske samarbejde.